

Obvodní soud pro Prahu 3

Jagellonská 1734/5
130 05 Praha 3

Sp. zn.: **25 T 32/2012**

- Obžalovaní:**
- 1. David K.**, nar. XXX
XXX
  - 2. Jiří Š.**, nar. XXX
XXX
  - 3. Lucie Š.**, nar. XXX
XXX

Obhájce: JUDr. Petr Kočí, Ph.D., advokát
Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1, DS: cp7kgk3

Odvolání

**obžalovaných proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne
16. 7. 2012, sp. zn. 25 T 32/2012,**
podané podle ustanovení § 245 *et seq.* trestního řádu (dále jen „*TrŘ*“)

Elektronicky
Bez příloh

I.

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 16. 7. 2012, sp. zn. 25 T 32/2012 (dále jen „**napadený rozsudek**“), byli obžalovaní uznáni vinnými přečinem projevu sympathií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku (dále jen „**TrZ**“), za což jim byly uloženy podmíněně odložené tresty odnětí svobody.

2. Protože skutek, jenž je obžalovaným kladen za vinu, není trestným činem, všichni tři obžalovaní prostřednictvím svého obhájce podávají proti napadenému rozsudku v celém rozsahu

odvolání

ve smyslu ustanovení § 245 *et seq.* TrŘ a navrhují, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a sám nově rozhodl tak, že je obžaloby zproští.

II.

3. Pokud jde o skutkovou stránku věci, obžalovaní souhlasí se zjištěním učiněným soudem I. stupně, že se skutku, kladného jim za vinu, tedy veřejného vystavování praporu rozpuštěné *Dělnické strany*, daného dne a na daném místě skutečně dopustili, stejně jako s tím, že tak učinili na protest proti rozpuštění této strany.

III.

4. V otázce právního posouzení věci, resp. toho, jak se nalézací soud vypořádal s jejich obhajobou, však obžalovaným nezbyvá než konstatovat, že vývodům napadeného rozsudku nerozumějí a nejsou schopni uvést některé z jeho úvah do souladu s platným právem. To do značné míry ztěžuje jejich odvolací argumentaci, neboť je nemožné vypořádat se přesvědčivě s úvahou, jež se *prima facie* nejeví být ani plně logicky konsistentní, ani po stránce právní plausibilně zdůvodněnou.

5. Konkrétně se jedná o následující - klíčovou - pasáž odůvodnění napadeného rozsudku:

Jak již totiž bylo naznačeno, trestnost jednání obžalovaných v daném případě v skutku nespočívala v tom, zda k projevování sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka, hlásajícímu rasovou, etnickou a národnostní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob obžalovaní užili zakázané či nezakázané symboliky. Obžalovaní mohli projevit takové sympatie klidně i způsobem, který by sám o sobě byl naprosto legální a ani jinak nezávadný, a přesto by to nebylo okolností, která by jejich trestní odpovědnost vylučovala. V posuzovaném případě ale tomu bylo dokonce tak, že obžalovaní vyjádřili takové své sympatie zcela vědomě za užití symboliky závadné, což otázku trestnosti jejich činu dokreslovalo.

6. Obžalovaní podotýkají, že *de lege lata* nelze politickou symboliku lišit na dovolenou a zakázanou („závadnou“), nýbrž nedovolenost presentace určitého symbolu vždy závisí na tom, zda je jeho prostřednictvím propagováno hnutí, jež je svým charakterem podřaditelné pod ustanovení § 403 odst. 1 TrZ. Úvaha obsažená v napadeném rozsudku je proto nejen málo srozumitelná, ale rovněž zjevně a flagrantně právně vadná.

IV.

7. Obžalovaní při své obhajobě vycházejí z tvrzení, že o souladnosti svého jednání s právem byli oprávněně přesvědčeni poté, co se seznámili s názorem předsedy zvláštního senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Ph.D., ohledně přípustnosti dalšího užívání symboliky rozpuštěné *Dělnické strany*.

8. V právně i skutkově prakticky zcela identické trestní věci zhodnotil tuto obhajobu Okresní soud v Mostě v dosud nepravomocném rozsudku ze dne 13. 4. 2012, č. j. 42 T 20/2011-257, takto:

Pokud jde o vnitřní vztah obžalovaných k tomu, zda jejich činnost by mohla založit trestný čin, pak je zde nutno nejprve zmínit, že všichni tři obžalovaní byli členy DS až do jejího rozpuštění a její symboliku byli zvyklí v různých formách celkem běžně především na politických akcích užívat, aniž by za takové jednání byli jakkoliv postihováni. Krátce po rozpuštění DS vyšla tisková zpráva zpravodajského serveru iDnes.cz s názvem „Vandas může založit novou Dělnickou stranu se stejným názvem i logem“, která cituje výše zmíněného soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Vojtěcha Šimíčka, který uvedl: „...My jsme nezakázali používat název Dělnická strana ani její symboliku... To, že máte v logu ozubené kolo, nic neznamená...“ Takovému vyjádření předsedy senátu, který rozhodl o rozpuštění dané politické strany, neměli obžalovaní důvod nevěřit a jak všichni uvedli, vycházeli z něj při své další činnosti.

9. Důkaz tímto rozsudkem byl v hlavním líčení proveden, avšak soud I. stupně, aniž by vysvětlil, v čem spatřuje nesprávnost úvah mosteckého soudu, a pro obžalované zcela překvapivě, dospěl k opačnému závěru, totiž:

Obžalovaní si totiž museli být vědomi toho, že veřejným vystavováním vlajky s logem rozpuštěné Dělnické strany, bez ohledu na to, jestli zakázaným či nezakázaným, dávají zřetelně najevo své sympatie k této rozpuštěné straně, která navazovala na německý národní socialismus a jejíž faktický program spočíval v tom, co již bylo výše uvedeno. Obžalovaní si tedy museli být velice dobře vědomi toho, že dávají najevo své sympatie k hnutí, které směřovalo k vyvolávání národnostní, rasové, etnické a sociální nesnášenlivosti, ke vzbuzování nenávisti vůči různým etnickým a sociálním skupinám a k potlačování rovnoprávnosti občanů. Jak již bylo naznačeno, na tomto závěru nemohlo ničeho změnit ani to, jak si obžalovaní případně vykládali zpravodajský článek z iDnes.cz, obsahující interpretaci vyjádření soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Vojtěcha Šimíčka o tom, že symbolika Dělnické strany nebyla v souvislosti s jejím rozpuštěním zakázána, a že si ho patrně vyložili tak, že pokud budou projevovat sympatie k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobody člověka prostřednictvím vystavování právě vlajky s logem rozpuštěné Dělnické strany, že nebudou moci být nikdy trestněprávně postíženi.

10. Takové právní posouzení věci však mimo jiné znamená, že tím, co uvedl v mediích (nešlo pouze o citovaný článek na serveru iDnes.cz, nýbrž i o řadu dalších vystoupení zejména v elektronických mediích), se soudce Šimíček dopustil přečinu podle § 404 TrZ formou návodu ve smyslu ustanovení § 24 odst. 1 písm. b) TrZ, neboť je patrné, že svými výroky obžalované opakovaně ujistil o dovolenosti jejich jednání, ačkoli jako soudci, specialisovanému na rozhodování ve věcech politických stran a hnutí a plně seznámenému s okolnostmi rozpuštění *Dělnické strany*, mu muselo být známo, že předvídané jednání, veřejné vystavování symbolu *Dělnické strany*, jež označil za dovolené, by bylo přečinem.

11. Z těchto důvodů jsou obžalovaní přesvědčeni, že nalézací soud pochybil, když jejich obhajobě nepřisvědčil, a naopak správně postupoval Okresní soud v Mostě, který je obžaloby s odvoláním na ustanovení § 19 odst. 1 TrZ o právním omylu zprostil.

V.

12. Napadený rozsudek nemůže obstát ani pro způsob, jak se v něm soud I. stupně vypořádal s objektivní stránkou přečinu podle § 404 TrZ.

13. Podle napadeného rozsudku měli obžalovaní tím, že veřejně vystavovali prapor *Dělnické strany*, projevovat sympathie k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka. Jak však dovodil Nejvyšší soud České republiky v usnesení ze dne 24. 7. 2002, sp. zn. 5 Tdo 337/2002¹, pro spáchání trestného činu podle § 260 trestního zákona nestačí, aby bylo podporováno nebo propagováno hnutí směřující k potlačení práv a svobod, ale...

...[n]avíc je nutné, aby takové hnutí existovalo a působilo v době, kdy mělo dojít ke spáchání trestného činu, což vyplývá z jazykového (gramatického), logického i systematického výkladu ustanovení § 260 odst. 1 tr. zákona, jenž obsahuje formulaci „...hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod...“, kdy zákonodárce zde užil přítomného času. Též důvodová zpráva k novele trestního zákona č. 405/2000 Sb. hovoří o tom, že ustanovení § 260 a § 261 tr. zákona se vztahují na případy, kdy existuje hnutí, které si klade za cíl omezování práv a svobod, a mají dopadat zejména na stoupence takového hnutí.

14. Jak známo, *Dělnická strana* v době, kdy obžalovaní drželi její prapor, již několik měsíců neexistovala, a její faktickou (arci nikoli právní) nástupkyní se stala *Dělnická strana sociální spravedlnosti*.

15. Nemůže obstát v odůvodnění napadeného rozsudku obsažený argument soudu I. stupně, že neexistence hnutí podle § 403 TrZ má toliko ten důsledek, že jednání obžalovaných je třeba posoudit mírněji, totiž jako přečin podle § 404 TrZ. Shora citovaný judikát se výslovně odvolává na „§ 260 a § 261 tr. zákona“, což jsou skutkové podstaty přesně odpovídající dnešním § 403 a § 404 TrZ.

16. Tato úvaha nalézacího soudu konečně neobstojí ani ve světle výkladu *e ratione legis*: i když je patrně představitelné vyjádřit sympathie hnutí v dané době neexistujícímu, tento skutek nemůže vykazovat ani minimální míru společenské škodlivosti, protože takové non-existent hnutí tím nemůže být žádným způsobem pozitivně dotčeno, a to právě z důvodu své neexistence.

VI.

17. Stranou nemohou zůstat ani ústavněprávní konotace projednávaného skutku.

18. *Dělnická strana* byla sice pravomocným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2010, č. j. Pst 1/2010-348², rozpuštěna, avšak toto rozhodnutí nebylo v rámci soudního senátu jednomyslné a ani odbornou, ani širokou veřejností nebylo přijato jednoznačně (viz např. mediální vystoupení PhDr. Zdeňka Zbořila, který s rozpuštěním této strany vyjádřil nesouhlas). Jestliže by měl samotný fakt rozpuštění politické strany vést k tomu, že by každý veřejný projev nesouhlasu s tímto rozhodnutím představoval spáchání přečinu podle § 404 TrZ, znamenalo by to vyloučení jakékoli veřejné diskuse nad tímto rozsudkem, a tím i nepříjemné oslabení veřejné kontroly nad justicí, jejímuž rozhodování by byla, minimálně ve věci politických stran a hnutí, přiznána výsada nekritisovatelnosti.

1 na http://www.nsoud.cz/judikaturaNS_new/judikatura_prevedena2.nsf/WebSearch/E21551308C44A12FC12575EF00397992?openDocument&Highlight=0,

2 na http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0001_0Pst_0900_679fa453_6a5a_4113_8760_d13c9f3417b3_p_revedeno.pdf

19. Obžalovaní s rozpuštěním *Dělnické strany* nesouhlasili a nesouhlasí, a užívajíce svého práva na svobodu projevu, zakotveného v čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „*Listina*“), tento svůj nesouhlas veřejně artikulovali. Omezení možnosti kritiky soudního rozhodnutí o rozpuštění politické strany, které z napadeného rozsudku vyvěrá, nepředstavuje opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví nebo mravnosti, které má na mysli ustanovení čl. 17 odst. 4 Listiny, nýbrž jedná se o zjevnou svévoli a šikanu představitelů mimoparlamentní oposice.

20. Obžalovaní k projevení svého legitimního názoru, nesouhlasu s rozpuštěním *Dělnické strany*, využili nejpřirozenějšího dostupného prostředku, praporu s jejím symbolem, a při tomto svém veřejném vystoupení nijak nevybočili z legitimního výkonu ústavního práva na vyjádření politického názoru, jež se omezilo právě jen na veřejné projevení tohoto nesouhlasu. Za takové jednání je v demokratickém právním státě není přípustné trestat.

VII.

21. K tomu obžalovaní dále odvolací soud, v rámci širších úvah týkajících se rozhodované věci, upozorňují na ustanovení § 16 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, podle něhož další důsledky zrušení strany a hnutí a pozastavení jejich činnosti stanoví zvláštní zákon.

22. Tento zákon, ač jeho existence byla zákonodárcem výslovně předvídána, nebyl nikdy přijat, čímž vznikla *lacuna legis*: soudce Šimíček postupoval správně, když v souladu se zásadou *in dubio pro libertate*, resp. s principy materiálního právního státu zakotvenými v čl. 2 odst. 4 Ústavy, tento deficit vyložil *in favorem* obžalovaných, tedy tak, že jestliže zvláštní zákon, který by – např. podle německého vzoru – užívání symboliky rozpuštěné politické strany zakazoval, neexistuje, je takové jednání dovolené.

23. Soud I. stupně naopak postupoval vůči právům obžalovaných s nebyvalou tvrdostí a shora zmíněnou mezeru v zákoně doplnil tak, že užívání symboliky rozpuštěné politické strany a veškeré veřejné projevy sympatií k ní – a to včetně projevu nesouhlasu s jejím rozpuštěním – jsou trestné.

24. Tento závěr však není odůvodnitelný, jak bylo v tomto odvolání zevrubně vysvětleno, ani v rovině jednoduchého práva, ani ve světle ústavněprávních garancí základních politických práv občanů České republiky.

VIII.

25. Ze všech těchto důvodů obžalovaní navrhuji, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku o vině i o trestu zrušil a poté sám nově rozhodl tak, že obžalované zproští obžaloby, neboť skutek, jenž je jim kladen za vinu, není trestným činem.

V Praze dne 8. srpna 2012

David K.

Jiří Š.

Lucie Š.